

Izhaja vsak dan
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
"resmeze številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) vseh tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Koprivnici, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Naboru, Novemestu itd.
Plaše iz naročbe sprejema uprava lista "Edinost", a. Giorgio Galatti št. 18 — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer.
Plaše 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva "Edinost" za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron.
Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovani listi se ne sprejemajo in rokopol se ne vrača.
Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: Giorgio Galatti 18. (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lesniti konsorcij lista "Edinost". — Natisnila tiskarna konsorcija lista "Edinost" v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-branilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

Kuropatkinova armada v nevarnosti?

LONDON 6. »Reuterjev biro« javlja iz Petrograda: Včeraj o pozni uri zvečer se je razglasilo, da je večina Kuropatkinove armade v veliki nevarnosti, da jo sovražnik obkoli.

Port Artur. Japonci na vseh straneh odbiti.

LONDON 6. »Daily Telegraph« so včeraj zvečer ob 8. uri 50 minut iz Čifu sporočili: V portartursko luko je priplul neki parnik ki je pripeljal veliko množino moke in so ga z navdušenjem pozdravili. Osmo japonska divizija se je v Daljnem izkrcala, da pomnoži čete, ki oblegajo trdnjavo. V Port Arturu ni več krane za konje. Zelenjava je jako draga. Kitajsko mesto so porušili, da imajo čim vsrnejše zavetje. — Sto beguncev iz Port Arturja je dospelo semkaj in poročajo, da sovražnik neupretnoma napada Port Artur od 2. do 21. avgusta, posebno pa na vzhodni strani. Japonci so bili na vseh straneh odbiti ter so imeli velike izgube.

Bolezni v Japonski armadi. Blokada površina.

LONDON 6. »Daily Chronicle« je poročal včeraj iz Čifu: Japonska armada pred Port Arturjem trpi mnogo radi mrzlice. Blokada je zelo površna, ker se garniziji lahko dovažajo živila. Težja je nadomestitev streljiva. Pričakuje se, da prodere brodovje vnovič iz pristanišča. Japonska armada pri Liaojangu namerava prezimiti v Mukdenu.

Iz Mukdena.

PETROGRAD 6. Listu »Rus« so iz Mukdena brzobjavno sporočili: Ker se sovražnik nahaja 40 km južno od Mukdena, so zželi prebivalci mesto zapuščati. Cenzura se je za se dej preselila v Karbin. Brzobjavna poročila so pretrogoma možna.

Car v Kronstadtu.

PETROGRAD 6. Včeraj popoldne podal se je car Nikolaj s carico udovo Marijo Feodorovno v Kronstad, kjer se je mudil na križarki »Oleg«. Car je potem pregledal oklopnjačo »Orel« ter je na to na carski jhti »Aleksandra« inšpiciral ostalo brodovje, obstoječe iz 6 oklopnjač in 5 križark. Car je bil od močnega povoda navdušen in pozdravljen.

Razoroženi ruski ladiji v Šangaju.

SANGAJ 5. (Reuter) Moztvo ruskih ladij »Askold« in »Grosvoj« ostane v Kitajski ter se nastani v mestih, v katerih se nahajajo ruski konzulati n. pr. v Tientsinu, Čifu, Hankovu, Šangaju in Innčavu. Doznalo se je sedaj za gotovo, da je imel »Askold«

veliko množino streljiva na krovu in sicer 180 strelcev za vsaki veliki top ter mnogo streljiva za manjše topove.

Iz Kurokijevega tabora.

LONDON 6. »Morning Post« so dne 3. t. m. javili iz glavnega Kurokijevega tabora: Rusi so bili močnejši, kakor se je dozdevalo ter so se obupno branili. Rusko topništvo je Kurokijevo armado, ki je hotela ruske čete obkoliti, močno obstreljevalo. Zgube pa so bile radi slabega streljanja neznatne. Zvečer so Rusi napadli Japonce a bili so odbiti.

Glavne ruske čete v Jantaju.

TOKIO 6. (Uradno) Del ruskih čet je ostal v Jingsulsu južno od Jantaja. Glavna ruska sila je v Jantaju.

Kuroki zasedel Jantaj?

TOKIO 6. (ob 12 uri pop.) (Reuter.) Kakor se glasi, so se Rusi umaknili skozi Jantaj. General Kuroki je zasedel Jantaj.

Bitka pri Jantaju.

JANTAJ 6. (Reuterjev biro) Danes je bila sovražnost od Jantsja huda bitka. Japonci marširajo tik gorskega grebena vzhodno od železnice proti severu.

20 milj južnovzhodno od Mukdena je bilo več manjših prask. Rusi zadržujejo generala Kurokija, med tem ko maršira Liaojanska ruska armada proti severu.

Brzobjavne vesti.

Bavarski vojvoda Ljudevit Viljem.

MONAKOVO 6. Bavarski vojvoda, Ljudevit Viljem, je padel včeraj s svojim konjem vred na rezenskem vežbališču. Njegovi stariši, vojvoda in vojvodinja Karl Teodor, odpeljali so se danes k svojemu sinu.

MONAKOVO 6. Vojvoda Ljudevit Viljem si je pri včerajšnjem padcu pretresel možgane, drugih ran ni zadobil. Njegovo stanje je danes povoljno.

Platonov — ruski minister notranjih stvari.

LONDON 6. (Reuterjev biro) Glasom poročil iz Petrograda je senator Platonov bil imenovan ministrom notranjih stvari.

Ruski konzul Giers.

DUNAJ 6. Ruski generalni konzul iz Soluna Giers je dospel semkaj.

Rusko-japonska vojna se slovanskega stališča.

Pod tem naslovom je priobčil nedavno temu znani hrvatski publicist in pisatelj Štefan Radč v »Narodnem listu«, članek, ki se nam zdi vreden, da ga priobčimo tu vsaj v glavnih potezih.

Gosp. F. je poklinal — to je bil znak odobravanja. Weizreb se je ohrabil, prijel starega Nemca iz-pod roke ter mu prišepil na uho s svojim najgloblejšim spoštovanjem:

— Kaj bi reklo vaše blagorodje, ako bi vam svetoval, da greste v Baratin? In da na lastne oči vidite te priprave?

Gosp. F. je zopet poklinal. Za pol ure so se pred Baratinskim dvorcem ustavile njegove sni; tu se je že vedelo, da pride on.

Valerijan je vsprejel svojega bodočega tasta s prirojeno mu dobrosrčnostjo in mu pokazal svoja »svetovna čudeža«, kakor jih je nazival g. F. — Starec se je šundil, vzdihoval in ga zavidal. Novo pohištvo ga je očaralo, kakor tudi slike; pokušal je coganca in drugega tokajca, pušil je iz dragocene pipe, slučajno se je z roko dotaknil žametaste obleke domačinove — in bil je povsem premagan.

Kohanski je porabil prvo priliko. — Vi imate krasno hčer, gospod. Oče se je ponižno priklonil. — Jaz vam najmanj ne lažem. Gosp. Jelka je zarez krasna.

Uvodom je hotel spregovoriti avktor o »slovanskem stališču«, ki je je označil rekši, da ga Slovani — nimamo: »Ne treba, da je človek politik po poklicu, da se uveri, kako so si tudi naši bolji ljudje toliko v Pešti, kolikor na Dunaju, v papežkem in kraljevskem Rimu, prizadevali z vsemi silami, da bi prepričali, sedaj madjarske, sedaj avstrijske državnike, sedaj rimske kardinale, sedaj italijanske ministre, kako da je v njih interesu, ako se Hrvatska in Hrvatje ojačijo in napredujejo. Našim politikom je — kakor se pravi — prišlo že v kri, da vedno govore in delajo s ptujega stališča, kakor da mora biti vsaki Hrvat pred madjarskimi velikaši madjaron, pred nemškimi uradniki Avstrijance, pred kardinali latinizator, a pred italijanskimi patrijoti irredentist!«

Vzrok nesigurnosti v naši politiki vidi avktor v naši šibkosti in neštevilčnosti v spopadu z velikimi svetovnimi vlastmi. A to ne velja samo za Hrvatsko, ampak tudi za Srbijo in Bulgarsko, ki sta povsem nezavisni državi in imati izdatno svojo vojsko in topove. Tudi ti državi nista imeli do nedavno svojega stališča, ampak sta imeli sedaj avstrijsko, potem angleško, pak turško stališče in še le v zadnjih časih začeti ustvarjati si »svoje« stališče. A to ne samo srbsko-bolgarsko, ker bi bilo tudi preozko za današnjo svetovno politiko, ampak stališče jugoslovansko in vseslovansko. In s tega stališča — pravi Radč — moramo mi motriti vsaki veliki spopad, vsako veliko vojno, posebno ako sodeluje na tem spopadu, ali vodi to vojno prva slovanska predstavitev Rusija. Na tem nam je postopati po vzgledu, ki nam ga daja naše ljudstvo, ki na svojih razgovorih o vojni na daljnem Vztoku, ne govori drugače, nego: Naši so dobili, naši so izgubili.

Po tem uvodu prehaja avktor k predmetu samemu, ki je označen že v naslovu tega članka: k razmotrivanju o tej vojni z našega slovanskega stališča. Ves veliki pomen te vojne označuje on kakor del naše tisočletne slovanske borbe, gl. bolje: obrambe pred azijskimi, bolj ali manj divjimi osvovjevalci. Prvo vprašanje, ki nas najbolj zanima je: ali zmagamo v tej vojni? Avktor odgovarja na to vprašanje sigurnim: da!

Vsi vemo, kako je Rusija velika in močna. Resnica je, da jedro nje redne vojske niti ni še na bojišču, dočim imajo Japonci že nad 2 tretjini svoje vojske na bojišču; da se je dosedaj na ruski strani udeležil boja le mal del čet, že nahajajočih se na bojišču, dočim je na japonski strani petina vojske že poginila. Resnica je, da Japonci grozi bankrot in je nedavno temu morala najeti posojilo za skopuške obresti 9% in po kurzu 95, mej tem ko Rusija najemlje posojila po 4% in po kurzu 98. Vemo tudi, da so Rusi

— Tako, tako.
— Edino enkrat sem jo videl od daleč; morda na svojo nesrečo.

— Vašo nesrečo?

— Morda — je odgovoril Kohanski zmeden — ker jaz mislim, to je, vem, čutim, da vašo hčer ljubim.

— Oaobita mi je čast — se je zopet poklonil g. F. ponižno in zaječal.

— Da, gospod, ljubim vašo hčer in vas najponižneje prosim, da mi jo daste za ženo.

— Nu...

— Ne ostavljajte me v obupu — je prosil gospodar pluga na paro.

— Čujte me — je rekel g. F. izpraznjeni še čašo tokajca. — Ne tajim, vi mi ugajate in vam od svoje strani ne odrekam...

— Jaz sem najprej človek na svetu — je vskliknil Valerijan ter pal stareu okoli vrata. Staremu so se oči že svetile.

— Rekel sem, da pristajem... Jaz morim svet z gotovega stališča, ali morate znati, da tudi moja hči ima svoje stališče. Žnjo naredite, kakor veste.

jedini narod na svetu: slični starim Rimljanom ter so po vsakem porazu gotoveji svoje konečne zmage. Vse to znamo in čitamo, a vendar čujemo tega in onega, ki govori, kako da so bili Rusi popolnoma nepraviljeni. V Port Arturu in v Manduriji, da so ruske posle večkrat vodili ljudje, nezanesljivi tujinci, ki bi bili zaslužili vešala. Bojišča da je preoddaljeno od evropske Rusije, a angleška in ameriška pomoč Japoncem da je preobilna. V Japonski da je petdeset milijonov ljudi, zbog česar da bi mogli mi vendar izgubiti (vsaj za nekoliko časa), kar smo tolikim delom in trudom pridobili na daljnem Vztoku.

In res — pravi Radč dalje — po našem novinstvu pojavlja se neki dvom glede slovanske zmage tudi tedaj, ko se navdušenimi besedami preslavlja moč in nepremagljivost Rusije. Vzroka tem dvomom vidi pisar v okolnosti, da preziramo dve najznačilnejši svojstvi slovanskega karaktera v obče, a ruskega še posebno: neomajno vero v božjo pravičnost in izredno zaupanje v svojo lastno moč in svoje sposobnosti, kadar prihaja do sile. V tem slučaju, glede na sedanjost vojno, pomenjati ti dve veliki kreposti, da vsaki ruski vojak je prepričan o tem, da Rusija zmagaja, ker je bila lopovski napadena, in ker brani svoje pravo in svojo imovino. Poleg tega pokaže ruski vojak svojo hrabrost in svojo srčnost, ko in kjer pride do boja s sabljo in bajonetom. Že do sedaj je bilo nekoliko večih spopadov z golim orožjem in vsikdar so bili Japonci pobiti. Na boju prsa ob prsa z Rusi so Japonci slabiji in strahopetnejši.

V tej vojni zmagata torej Rusija na vsaki način. A to bo tudi naša slovanska zmaga v dvojni smeri. Z ene strani vidi in občuti Rusija vnovič, kako je, kadar se bori za pravično stvar, z njo vsa slovanska Evropa, iskreno in brezpogojno. To spoznanje bo silno delovalo na vseskupno rusko vnanjo politiko in spremeni skoraj vsa rusko diplomacijo do temelja.

(Zvršetak pride.)

Petrograjski dopisnik pariškega »Matina« je imel razgovor z velikim knezom Borisom in njega spremljevalcem Demidovom. Ta poslednji je zatrdil, da vojna kmalu zadobi povsem novo lice. Morda izvzamši carja samega — je izjavil Demidov — ne pozna živa duša vojnega načrta Kuropatkinovega, in vse, kar se je razglašalo do sedaj o tem načrtu, je ruski vrhni poveljnik sam dal pošiljati v svet z namenom, da prikriva svoje resnične namene. Danes, ko po vsem svetu odmeva od velike vojne okolo Liaojanga, bi bili v največji zmoti, ako bi mislili, da gre tu za odločilni boj in da hoče tu Kuropatkin za vsako ceno odbiti japonski naval. Uverjeni bodite — je zatrdil Demidov — da se

Starec se je počesal po glavi in se zopet zagledal v čašo.

— Nekaj sem že čul o muhah gospice Jelke, ali to so le dekliske muhe.

— O jaz ni malo ne dvomim na tem, da se vam posreči osvojiti njeno srce, ali ne daj Bog, da ona dozna, da jo jemljete z mojim dovoljenjem! Drugače je vse z Bogom!...

— Pustite vi to le meni — je rekel Valerijan, smehljal se.

— Prepričan sem, da jej boste znali ugajati, ali to ni še zadosti. Potrebno je, da jo jemljete proti naši, proti roditeljski volji — kakor ono o romanjih... Da, da, dobro bi bilo prirediti kakov romantičen dogodek.

In dva zaupnika sta si segla v roko.

— Še nekaj — je dodal g. F. — ste-li vi pobožen človek?

— Pobožnej? — se je počesal mladenci z uhom — že dovolite, da sem odkrit...

— Dobro, dobro — mu je segel starec v besedo smejaje se — veste, tudi jaz mislim malo svobodnejše, ali moja stara... No, videl boste sam. Ako ne molite vsaki dan, ako se

PODLISTEK.

Zenitev Valerijana Kohanskega.

Spisal Sacher-Masoch. — Prevel J. S.

Žid se je popolnoma utrudil.

— A meni se zdi, da si ti prej malo drugače govoril o njem.

— Bog naj me ubije! — je vskliknil Žid pordečivši — zemlja naj me požre z mojimi otroci, ako sem kedaj slabo mislil o njem.

— Potem te nisem dobro umel.

— Oh, ako bi smel samo reči...

— Do sedaj si vedno brez obotavljanja govoril.

— Ako bi smel povedati, iskreno, odkrito, bi vam zaklical: evo vam gospodar zeta, evo vam ženina, ki bi bil primeren vaši hčerki. A, ko bi bil jaz gospod F. — je privzdignil Žid glavo — edino njemu bi dal svojega otroka in nobenemu drugemu. To bi vam bil parček, to bi bil biser!

Kuropatkin umakne, ali stori to le za ceno najbolj krvavih žrtev od strani sovražnika. On se ne bo pomišljal in se umakne, čim mu bo tako velevala previdnost. On se umakne do Mukdena, in, če treba, še dalje. Ali dan 1. (to je 14. septembra po novem stilu) je generalisim določil v zaključek dosedanjih taktik. Do tega dne se združila prvi in šesti kor s petim, ki je že na licu mesta. Kuropatkin bo potem razpolagal s svojimi polnoštevilnimi silami in ne bo mu manjkalo tudi gorske artilerije. Imejte le zaupanje — je rekel Demidov — naš povejnik pozna krajino, kjer hoče zmagati. Pred letom dni, pred napovedjo vojne, je izvršil Kuropatkin veliko potovanje do Port Arturja. Medpotoma se je mudil povsodi, kjer je bilo potrebno, in delal si je beležke. Njegov dnevnik, ki ga je bil pisal na tem potovanju, kaže razločne sledi o mislih, s katerimi se je tedaj bavil njegov duh.

Kakovost ruskih čet je označil Demidov kakor izborna, ako se uvaža, da so bili prvi vojaki, poslani na bojišče, sibirski bataljoni, to je, stareji ljudje, vzeti naravnost od orala, dočim so pozneje čete brez dvoma najizborneje in najboljše poveljevale, tako, da se glede vojaške porabnosti morejo meriti z najboljšimi vojniki Evrope. Po zaslugi izdanih previdnostnih odredb, se do sedaj skoro ni niti čulo o kužnih boleznih, dočim so isto zelo razsajale v japonskem taboru. Vojaki se bore z brezprimernim hrabrostjo in tako hladnokrvnostjo, da je to v občudovanja vrednem protislovju z fanatično drzovitostjo Japoncev. Često so ruski poveljniki le z največjo težavo pridržavali bataljone, ki so hoteli na vsak način preiti k napadu na bajonetom, in le težko so jim pojašnjevali, kako da jih njih dolžnost, da se pokore povelju za umikanje. Kar se dostaje častnikov — je zaključil stotnik Demidov — ni taktika umikanja čisto nič zmanjšala njihovega humora, marveč so polni zaupanja v rusko zmago, po kateri hrepene.

Pogodba med Japonsko in Korejo.

V ponedeljek je bila objavljena pogodba, ki se je sklenila med Japonsko in Korejo na dve leti. V tej pogodbi se je Koreja zavezala, da sprejme kakor finančnega svetovaleca, Japonca, ki ga jej priporoči Japonska kakor diplomatičnega svetovaleca v zunanjem uradu pa Evropejca. Vse finančne stvari kakor tudi vse vazejše odredbe glede na zunanjo politiko se zamorejo rešiti šele po zaslusanju dotičnega svetovaleca.

Korejska vlada se zavezuje, da bo vprašala za svet Japonsko, preden odpove pogodbe in dogovore, kakor tudi preden reši druge važneje diplomatične stvari, kakor n. pr. podeli koncesije inozemcem ter sklene z inozemci nove pogodbe. Finančelnim svetovalcem je bil imenovan ravnatelj prihodninskega urada v Tokiju, Basata, diplomatičnim svetovalcem pa legacijski svetnik Stevens.

Nove madjarske šole na Hrvatskem.

Zagreb, 4. sept. 1904.

Madjarizacija napreduje danoma na Hrvatskem, izlazi pa v onem delu, ki se zove Slavonija. Od leta 1893 naprej rastejo pri nas madjarske šole, kakor gobe po dežju. Te šole je dosedaj ustanovljala samo uprava državnih železnic, ki so zgrajene s hrvatskim denarjem, s krvavimi žulji našega siromašnega

ne spovedujete vsaki teden, vam bo ona največja protivnica.

- Evo že prve nesreče.
- Ni ravno nesreča. Čim več vas bo mati gonila, tem bolj vas bo brnila hči.
- Kaj ne bi moglo biti brez tega? — je vprašal Valerijan po kratkem premišljevanju.
- Na noben način; ako vam je kaj na srečo Jelena.
- A se smem nadejati vaše pomoči?
- Popolnoma. — Gosp. F. si je mel roki. — Že sedaj me zanima ta nenavadni slučaj, samo da ga prav dobro zapletete. Ne hranite ničesar: mesečino, letvo iz vrvi, serenado...
- Pa dvoboji!
- Tudi kako razbojniško čsto lahko zberete.
- Krasna misel! Napadem po noči vaš dvorec, odvedem lepo Jeleno...
- Bravo! — mu je segel v besedo g. F. — a jaz imam doma neko rudečo ogrinjalo, ki vam je posodim za ta slučaj.

(Pride še.)

in izmučenega naroda hrvatskega. Te šole so bile na železniških postajah, a obiskovali so jih le otroci železniških uslužbencev, dočim so obiskovali naši otroci hrvatske šole.

Tega leta se je učinilo korak naprej. Uprava madjarskih železnic nam je sporočila, da jim dovolimo osnovati srednjo madjarsko šolo v Osijeku, a oni da nam dajo v zameno prometno ravnateljstvo in upravo v Osijeku. Vedeti je treba, da imamo mi le eno prometno upravo državnih železnic in to v Zagrebu, nu to upravo smo dobili, ne da bi bili od nas zahtevali v zameno madjarske srednje šole v Zagrebu. Zakaj pa iščejo sedaj to v Osijeku? Res je, da bi prometna uprava bila Osijeku od velike koristi, nu s katerim pravom zahtevajo Madjari za onih par svojih novih uradnikov, ki bi s to upravo tja prišli, srednjo šolo? Njihovi uradniki, ki žive od hrvatskega denarja in jedo hrvatski kruh, naj pošiljajo svoje otroke tudi v hrvatske šole. Sicer je že to velika krivica, da so na naših železnicah nameščeni madjarski uradniki. Naj le uprava železnice jemlje v službo samo naše hrvatske sinove, pa ne bo nobenega povičja za osnovanje madjarskih šol. Sicer je pa ustanovitev srednje šole velika stvar, za to je izključeno, da jo Madjari dobé, čeravno bi nam še toliko zlatih jabolk obetali.

Toda povrnimo se k ljudskim šolam. Kakor sem že opomnil, je dosedaj ustanovljala madjarske šole le železniško ravnateljstvo. Sedaj se je pa tudi naša vlada pokazala pripravno, da gre na roko temu snovanju šol. Čujte! Tekom mesec dni dovolila je naša vlada, da se v Slavoniji otvorijo štiri madjarske šole.

Prvo šolo je vlada dovolila, da jo osnuje v Vukovaru kalvinski senijorat bački, kjer ni nego 130 Madjarov! Namesto da bi skrbela vlada, da uvede v Vukovaru jedinstveno šolo, dovoljuje se naprej tako cepljenje. Tu treba naglasiti, da obstoje v Vukovaru že: hrvatske, srbske in nemške (židovske) narodna šola. Potrebna je torej samo še madjarska, da bode večja zmešnjava. Ker je pa v Vukovaru mnogo naših ljudi, ki so kakor siromaki odvisni od madjarskih bogatinov, bo moral mareikateri oče, da ne pade v nemilost svojega gospodarja, poslati svoje otroke v madjarsko šolo. Maogi porečejo: zakaj ne bi vlada dovolila kalvincem avtonomne šole, ko imajo take šole tudi drugeveropovedi. Pravo je, da dovoljuje vlada veroizpovedim snovanje lastnih šol, nu krivica je in vnebovpijoči greh, da jim dovoljuje vstanovljenje nehrvatskih, v tem slučaja madjarskih šol!

Pojdimo za korak dalje. Ne gremo za tem, da nam bo plemstvo za voditelja. Plemičev imamo še odveč; ako pa nočejo biti narodni, ni treba pa, da so proti svojemu narodu. Znano je, kako veliki šovinisti da so madjarski plemiči, kako so prašinjani narodnim duhom.

Hrvatski plemiči — žalostna jim majka! — pozemajo sicer svoje madjarske kolege, toda niso morda hrvatski, ampak so — risum teneatis — madjarski patrijotje. Naši plemiči so stober »narodne« — madjaronske — stranke.

Rečkost je, da je kateri v resnici Hrvat; večina ne pošlja niti svojih otrok na Hrvatskem v šole. Najbolji izgled v tem je grof Pejasevics, plemič in ban hrvatski, čegar sinovi se uče na Madjarskem.

Nu, mi ne moremo naših plemičev prisiliti, da pošiljajo svoje sinove v hrvatske šole. Ker že tega ne storé, kako se oni predržejo ustanovljati na Hrvatskem madjarske šole?

Vidite, to smo doživeli, da dovoljuje naša vlada dvem grofom Jurkovičem in vdovi bivšega poslanca pl. Tüköry-ja, da na svojih posestvih v Gradini, Neteču in Palienasu ustanove madjarske šole. Tri nove madjarske šole, trije novi občutljivi vdarci, tri nove rane, ki jih je hrvatska vlada zadala hrvatskemu narodu.

Kako dolgo pojdemo še tako naprej? Misi li hrvatska vlada še nadalje žaliti hrvatski narod ter dovoljevati snovanje madjarskih šol, v katerih naj se raznarodi hrvatska dete? Nam ne dajo Madjari v Madmurju — kjer nas je 80.000 — niti edne hrvatske šole, a mi jim pa za povračilo dajemo vsak dan novo madjarsko šolo. To postopanje naše vlade ne more in ne sme naša opozicija odobravati, ampak mora proti temu v bodočem narodnem zasedanju najodločnejše protestirati. Vlado je treba pozvati na odgovornost, da ne žali narodnih pravic, ker gorje jej, ako jo pozove sam narod na odgovornost!

Milan.

Namestnik grofa Goëssa.

Iz Dunaja javljajo, da se v dobro obveščenih krogih govori, da bo imenovan za namestnika v Trstu grof Josip Thun, sedanji dež. predsednik v Sleziji.

Temu nasproti je pa prinesla »Neue Fr. Presse« vest, da je izvedela iz najboljšega vira, da postane naslednik grofa Goëssa knez Hohenlohe, deželni predsednik v Bukovini ali pa baron Handel, namestnik dalmatinski.

Imenovanje prvega da je zelo verjetno. Govori se tudi o dvornem svetniku Schwarzu, sedanjemu voditelju primorskega namestnika.

Drobne politične vesti.

— Dalmatinski namestnik Handel. Iz Spljeta pišejo, da je tamkajšnje mestno zastopstvo sklenilo, da se iz občinskega urada odstrani slika namestnika barona Handela, ker se je isti nedavno zaničljivo izrazil o Dalmatincih. V nedeljo je bila slika odstranjena.

Trgovinska pogodba med Avstro-Ogrsko in Italijo. Iz Rima javljajo, da se nova trgovinska pogodba med Avstro-Ogrsko in Italijo podpisuje v Rimu. Navzoč bo pri tem tudi minister zunanjih stvari Tittoni. Kakor znano, se vrše pogajanja v Vallombrosi pri Florenci, kjer se nahaja edina gozdarska akademija italijanskega kraljevstva vsred krasnih gozdov.

Sodnijska razprava proti Zaprešičanom. Iz Zagreba poročajo da je za dne 22. t. m. odredjena pri zagrebskem sodnem stolu glavna razprava proti Zaprešičanom zaradi dogodkov, ki so se vršili, ko je dne 18. avgusta 1903 načelnik postaje v Zaprešiču dal razobesiti na kolidvoru madjarsko zastavo.

Zaroka nemškega prestolonaslednika. Kakor že javljeno, je bila v nedeljo uradno razglašena zaroka nemškega prestolonaslednika Friderika Viljema z Meklenburg-Sverinsko vojvodinjo Cecilijo. Prestolonaslednik je bil rojen dne 6. maja 1882. v Potsdamu, je torej sedaj v 23. letu starosti. Nevesta, nadvojvodinja Cecilija, je najmlajša sestra vladajočega velikega vojvode Meklenburg-Sverinskega, Friderika Franca IV. Rodila se je 20. septembra 1886, je torej stara 18 let. Mati neveste nemškega prestolonaslednika je udova velika vojvodinja Anastazija Mihailovna, ruska velika kneginja. Lani se je mnogo govorilo, da se poroči vojvodinja z bivšim ruskim prestolonaslednikom Mihailom Aleksandrovičem.

Albanske krutosti v Stari Srbiji. — Iz Belegrada poročajo, da je uradno konstatirano, da so bili v minolemu tednu zopet veliki izgledi Albancev. V pečkem okrožju je bilo baje ubitih pet Srbov. V Djakovici se ne smejo prikazati na ulici krščanski orožniki; nekoliko od njih je že prosilo za odpust iz službe, ker niso varni svojega življenja. V Senici je neki Omer Murad s svojo tolpo izvršil na krščanskem prebivalstvu več umoritev in ropov. V Mitrovici je neki Albanec na javni ulici napadel s palico ondotnega vojaškega poveljnika Šamsi pašo.

Zadoščenje za umorstvo belgijskih misijonarjev. Glasom poročila, ki je je prejel londonski »Times« iz Pekinga, je francoski odposlanec zahteval zadoščenje za belgijske misijonarje, ki so bili meseca julija v Kitaju umorjeni in sicer, da se kaznujejo zločinci, da se degradirajo podprefekt in drugi uradniki, ker niso hoteli ščititi inozemcev, da se ustanovi kitajska bolnišnica za vsa veroizpovedanja, da se priredi časten pogreb umorjencem in da odškodnino nekoliko stotin dolarjev rodbinam štirih Kitajcev, ki so bili z misijonarji vred umorjeni. Za umorjene misijonarje ni zahteval nikake odškodnine. Kitajska vlada hoče baje privoliti vse te zahteve.

Krečansko vprašanje. Iz Carigrada poročajo, da je turška vlada odposlala na temelju nekega poročila svojega atnškega odposlanca, štirim krečanskim garancij skim velisilam, okrožno noto s prošajo, naj ne uvažujejo korakov nadkomisarja grškega princa Jurja v stvari spojenja otoka Krete z Grško.

Iz Rima pa poročajo, da je »Popolo Romano« objavil članek, v katerem se poteza za spojitev Krete s Grškim kraljestvom. Kategorična izjava princa Jurja, da ne vaprjeme v bodoče več mandata, ki so mu ga izročile velesile, stavi Evropo pred alternativno, da spoji Kreta s Grško, oziroma da

imenujejo drugega nadkomisarja. Toda zelo dvomljivo je, bodo li hoteli Krečani vsprejeti kakage drugega nadkomisarja. Vlade se morajo dobro premisliti. Ako bi morali novo ustajo udušiti z vojaško silo, bilo bi to težko in zelo nevarno delo.

Domače vesti.

Slavjanskoe vspomagaljnoe občestvo v Moskvi je naslov društva, katero je imenovalo g. dra. Gustava Gregorina častnim članom in ne »Vspomagaljnoe občestvo itd.« kakor smo včeraj po pomoti zapisali v notici »Odlikovanje«.

Grof Goëss, bivši c. kr. namestnik primorski je odšel iz Trsta definitivno včeraj v jutro ob 7. uri in 55 m.

Srečno pot!!

Himen. Včeraj se je poročil dr. Žvko Lapajne, zdravnik v Trstu z gospodičoo Tončko Majzeljevo iz Bele Cerkve na Dolenjskem. Čestitamo!

Razpisana je služba jetničarja pri c. kr. deželna sodišču v Trstu. Prošnja je poslata do 15. oktobra 1904. predsedništvu deželnega sodišča v Trstu.

Iz Nabrežine nam pišejo: Po dolgem premoru nam hoče nuditi pevsko društvo »Nabrežina« še ta mesec veliko poletno zabavo. Več let je že minolo odkar smo se divili ob sladkih glasih nabrežinskih slavčkov in mučen nam je bil ta dolg premor, med katerim se je zamoglo občudovati lepo ubrano petje Nabrežincev le izven Nabrežine. Z velikim veseljem so me navdali, ko so mi povedali, da priredijo tudi oni svojo poletno veselico. Veliko jih je res že bilo in še mora narodnjak pokladati na žrtvenik prepotrebne in mile domovine, ali alast in vžitek, kateri se nam nudi ravno v napredni Nabrežini nam bo v popolno zadoščenje. Prihitimo torej 18. t. m. tja, da se v veselji mnogostevilni družbi navdušujemo ter jih s tem ojačimo, da tudi prihodnja leta ne zapuste svojega divnega programa in zvesti svojemu narodu z vsa svojo srčnostjo, kakor krepek stebel vstrajajo proti navalu nam Slovanom škodljivim elementom. V njih krepilo naj nam bo vsem izrek: Na ve! selo svidenje!

Mojsterski tečaj za čevljarje v Sežani. Dne 5. septembra t. l. se je otvoril v Sežani tečaj za čevljarje in bo trajal do 1. oktobra t. l. Vdeleženci, čevljarski mojstri in pomočniki se uče pod spretnim vodstvom strokovnega učitelja H. Hulka vsak dan od 4. ure popoldna do 9. ure zvečer.

Pouk je brezplačen in obseza vse najimenitnejše in potrebnejše ročnosti spadajoče v stroko čevljarske obrti kakor: Jemanje mere, vrezanje vzorcev, strokovno risanje, prirojenje, dogotavljenje vrhnih delov in šivanje se strojem.

Otvoritvi tega tečaja so prisostvovali načelnik kuratorija za pospeševanje obrti na Goriškem g. dež. poslanec Hulzer, c. k. okrajni glavar g. A. Rebek, tajnik trgovske in obrtne zbornice v Gorici g. Bisiak, strokovni učitelj g. Hulka upravitelj občine c. kr. okr. šol. nadzornik g. Kante in občinstvo poleg udeležencev.

G. Hulzer je otvoril z nagovorom tečaj, g. okrajni glavar pojasnilši navzočimi veliko korist takega pouka je z srčnimi in navdušenimi besedami priporočal pridno in vstrajno vdeležbo od strani vdeležencev, potem je koj prišel pouk, ki je res interesanten tudi za tiste, ki niso čevljarji.

Omeniti moram, da vdeleženci doba vse vzorce, orodje kopita in poleg tega tudi blago za napravu jednega para čevljev, katere izdelujejo po navodilih strokovnega učitelja. Stranke lahko naroče pri dotičnih čevljarjih čevlje, ki se izdelajo pod vodstvom in nadzorstvom strokovnega učitelja.

Po zvršetku tečaja doba vdeleženci obiskovalno svedočbo, ki je za take velike vrednosti.

Ta tečaj napravi po zvršetku razstavo, ki pokaže napredek pouka v tej stroki.

Priporočam, da se obilo vdeležencev udeleži in da isti tudi vstrajajo do konca saj je izključno v njihovo korist. Več kakor človek zna, več velja. Nevednost je najdražja.

Na Opčelnah priredi v nedeljo, dne 18. septembra »Zavarovalnica za govejo živino« s prijaznim sodelovanjem pevkega društva »Zvon« tombolo in veselico s plesom.

Vspored se objavi pravočasno.

Slovenskim vseučiliščnikom. Imatrikulacija in inskripcija za zimski tečaj 1904/5. prične na avstrijskih vseučiliščih dne 23. septembra in traja do 8. oktobra.

Družba sv. Cirila in Metoda pojasnjuje da stane 1000 narodnih kolekov 20 kron. Trgovcem in trafikam se more, ako naročajo najmanj 1000 izvodov na njihovo izrečno zahtevo dovoliti rabat. Če takoj plačajo naročene kolke, da jim družba na 1000 kolekov 50 kolekov po vrhu. Razne sl. tvrdke, ki ga pa prodajajo družbi v prid brezplačno zagotavljajo si s tem činom narodno zahvalo. Narodni kolek se naroča z naslovom: »Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani »Narodni dom«.

Vipavska »Narodna Čitalnica« priredi na Mali Šmarci dne 8. t. m. »pod kostanjem« na dvorišču vipavske grajščine veliko veselico.

Vspored: 1. Parma: »Mladi vojak«, koračnica, proizvaja godba iz Škedenja pri Trstu. 2. F. Gerbič: »Slovanški brod«, poje možki zbor društva »Vesela« iz Škedenja. 3. Vogrič: »Slava Prešernu!«, potpourri, udarja dijaški tamburaški zbor iz Ljubljane. 4. A. Nedved: »Ko gledam ti v oči«, poje čitalniški oktet. 5. Kessel: »Devica Orleanska«, overtura, proizvaja godba iz Škedenja. 6. H. Sattner: »Po zimi iz šole«, poje mešani zbor društva »Vesela«. 7. Iv. pl. Zajc: »Nikola Šubić Zrinski«, odlomek iz hrvatske opere, udarja dijaški tamburaški zbor. 8. Veseloigra v enem dejanju: »Popolna žena«. 9. Ples. — Začetek zabave točno ob 7. uri zvečer.

Obsojen na vešala. V soboto je bil pred porotnim sodiščem v Novem mestu radi roparskega zavrtnega umora in hudodelstva raznih tatvin obsojen na smrt na vešala 23 letni France Erman iz župnije St. Janž na Dolenjskem.

France Erman je bil dne 1. julija t. l. umoril na Brunski gori poštnega pota Franca Bregarja z namenom, da ga oropa. Povrh tega se mu je dokazalo še več tatvin, ki jih je izvršil.

Tat v pasti. Včeraj popoldne ob 1. uri je čuvaj skladišča št. 22, kakor vsak dan, šel odpirat skladišče, ker ob istej uri prične popoldnansko delo. A ko je odprl prva vrata, je zapazil, da je v skladišču neki človek. Poklical je takoj redarje, a ti so šli v skladišče, kjer so kmalu našli 20-l. težaka Svetka Železnika, katerega že poznajo, ker je bil večkrat že aretovan radi tatvine. Njegova specialiteta je kraja kave. Včeraj predpoludne se je skril v skladišče ter se pustil zapreti, z namenom, da si napolni žepa in nedra s kavo. Najbrž je to tudi storil, a ukraden kavo je potem vrgel od sebe, dočim so ga redarji iskali.

Radi ženske. 27-letni težak Fran Mihevc, ki stanuje v Škedenju, se je sinoči okoli 11. ure sprl z dvema svojima znanecema, s katerima je prej pil v neki krčmi v ulici Giulia. Prepričal je navetal mej njimi radi neke ženske. — Dobra znanca sta dobro nakresala Miheveca. Eden njiju ga je udaril s ključem po glavi s tako močjo, da se je Mihevc popecnila kri po obrazu. Končno so posegli vmeš redarji, ki so aretovali oba Mihevecova dobra znanca ter ju odvedli pred policijskega uradnika v ulici Tigor. Ta je zaslusal oba in še nekatere priče, potem pa pridržal v zaporu enega njiju, in sicer 26 letnega S. Z., drugega pa izpustil.

Mihevc je pa mej tem šel na zdravniško postajo, kjer mu je zdravnik zakrpal in obvezal ranjeno glavo.

Tri vreče riža se dosedaj še neznani tatovi ukradli predsinčnjim iz obzidanega dvorišča tvrde Aleksander Kabiglio v ulici Galileo Galei št. 10. Gosp. Kabiglio je še po noči zapazil, da manjkajo omenjene tri vreče riža. Ta riž je namreč tržaška čistilnica riža poslala te dni nekemu trgovcu z jestvinsmi, ki ima svojo prodajalnico v bližini omenjenega obzidanega dvorišča. Ta trgovec pa ni hotel onega riža vprejeti, ker ni odgovarjal njegovi zahtevi. Čistilnica riža je pa naprosila gospoda Kabiglio, naj jej hrani one tri vreče za nekoliko dni. Gosp. Kabiglio je tej prošnji ugodil ter shranil riž na svojem dvorišču. Predsinčnjim pozno je pa zapazil, da vreče niso več tam, kamor jih je bil dal zložiti. Šel je takoj na bližnjo redarstveno stražnico v ulici Luigi Ricci, ter tam prijavil tatvino. Se stražnica v ulici Luigi Ricci so pa telefonirali o tatvini na vse druge stražnice.

Eno uro pozneje je pa redar Sain, se stražnice v ulici Media srečal, v ulici della Tesa voz z gnojnim košem. Koš je bil pokrit s cunjami, a voznik se je vedel precej sumljivo. Redar je vstavil voznika ter pogledal v koš. Pod cunjami je pa našel onet tri vreče riža. Aretoval je takoj voznika ter ga tiral na stražnico. Tu je voznik povedal, da je 18-letni Peter Ebling, vreče riža pa da mu je izročil izvošček Ivan Goljevšček. Redarji so šli po tega poslednjega, a ta je povedal, da so ga predsinčnjim najeli trije mladeniči, katerih on ne pozna. Najprej jih je peljal v kavarano Moncenisio, pozneje pa v ulico Galileo Galilei, kjer so oni izstopili a on jih je čakal na vegalu ulice. Ko so se vrnili k njemu, so prinesli vsak eno vrečo riža. Dejali so vreče v njegov voz ter mu ukazali peljati v ulico Media. V tej poslednji ulici so pa vzeli vreče iz njegovega voza ter jih djali v Eblingov koš.

Saveda je policija pridržala pod ključem Eblinga in tudi Goljevščka.

Razne vesti.

Nov zlati rudnik. Iz Harabovke na Ruškem javljajo, da so na mestnem občinstvu odkrili zlato rudo. Proučevanje rude se nadaljuje.

Nova poljedelska šola. V Spljetu se odpre s 1. oktobrom t. l. nova poljedelska šola. Na tej šoli bodeta poučevala dva učitelja.

Mednarodni kongres zrakoplovcev. V Petrogradu se je vršil te dni mednarodni kongres za znanstveno zrakoplovstvo. Novi kongres bo leta 1906. v Rimu.

Ljudske knjižnice se na Hrvatskem vsak dan bolj množijo. Sedaj hočejo osnovati društvo za razširjevanje ljudske prosvete, katero bi ravno tako tudi s knjižnicami. To je vsakako lepa misel in najde gotovo odziv v vseh hrvatskih krogih.

Za Strossmayerjevo spominsko kolajno iz zlata, katero mu podede ojaški meščani, se je nabralo v par dneh nad 2000 kron. To nam najbolj pokazuje, veliko ljubezen Ojačanov do njihovega največjega sina.

Romantičen beg. Atenski listi so prinesli zelo romantično povest, v kateri je junakinja hči grškega vojnega ministra Smolenskega. Dekle je šlo na morsko obalo, da se s svojo tovarišco sprehaja, a naenkrat je skočila v morje ter plavala proti neki barki, ki je plavila po morju. Prijateljica meni, da je bil v barki dr. Apostol Kopulo, ki se je s hčerjo ministrov zaročil brez vednosti in dovoljenja očeta. Nekoliko dni potem je dobil minister od svoje hčere list, v katerem mu je javila, da se je poročila s svojim zaročnikom, katerega je 2 leti ljubila.

Otok, ki izginja. V severnem morju preti nevarnost malemu otoku Hsaga, da ga povsem pogoltne morje. Ta otok je pripadal nekdanji Šlesvig-Holsteinu, a sedaj je lastnina Nemčije. Deželna vlada v Šlesvig-Holsteinu se je obrnila na ministerstvo za poljedelstvo v Berlinu s prošnjo, naj bi se podvzelo shodne mere za rešitev tega otoka in njegovih prebivalcev. Vsako leto održe in odnese morje po dva hektarja zemlje tega otoka. Pred 200 leti je znašalo površje otoka 1300 hektarjev, a zdaj jih je ostalo še 500. Leta 1800 je živel na tem otoku 480 prebivalcev, a sedaj jih je še 135.

Trgovina.

Borzna poročila dne 6. septembra.
Tržaška borza.

Napoleoni K 19.03—19.06, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.60 240.— Francija K 91.95—95.10, Italija K 94.95 — 95.10 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.20—117.40, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.25 — 99.50, cgrsk. krona renta K 97. — 97.30, italijanska renta K 102.3/4, 103 — kreditne akcije K 649. — 651.— državne železnice K 639. — 641.— Lombardi K 88. — 90.—, Lloydove akcije K 693. — 698.— Srečke: Tisa K 323. — 327.—, kredit K 460. — do 472.—, Bodenkredit 1880 K 305 — 315.—, Bodenkredit 1889 K 295. — 303.—, Turške K 123.50 do 130.50 Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popold.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.10	100.15
„ „ v srebru	100.15	100.15
Avstrijska renta v zlatu	119.20	119.20
„ „ v kronah 4%	99.30	99.30
Avst. investicijska renta 3 3/4%	90.95	90.95
Ogrska renta v zlatu 4%	118.95	118.95
„ „ v kronah 4%	97.10	97.10
„ „ renta 3 1/2%	88.95	88.90
Akcije nacionalne banke	1614 —	1614 —
Kreditne akcije	649. —	650. —
London, 10 Letr.	239.65	239.65
100 državnih mark	117.25	117.27
20 mark	23.45	23.45
20 frankov	19.03	19.03
10 ital. lir	95. —	95. —
Cesaraki cekini	11.34	11.34

Parizka in londonska borza.
Pariz. (Sklep.) — francoska renta 98.67 5/8, italijanska renta 104. —, španski exterior 88.47 akcije otomanske banke 573. —.
Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi 94.50 unificirana turška renta 87.75 menjice na London 252.40, avstrijska zlata renta 102.50 ogrska 4%, zlata renta 101. —, Ländlerbank —, turške srečke 122.25, parizška banka 11.86, italijanske meridionalne akcije 745. —, akcije Rio Tinto 13.90. Slabotna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 88 1/2 Lombardi 3 1/2 srebro 23 1/2, španska renta 87 1/2 italijanska renta 103 1/4, tržni diskont, 2 1/2, menjice na Dunaju —, dohodki banke —, izplačila banke —. Trdna.

Tržna poročila 6. septembra.
Budimpešta Pšenica za oktober 10.48 do 10.50; za april 10.70 do 10.80 Rž za oktober 7.99 do 7.91; za april 8.23 do 8.24 Oves za okt. 7.12 do 7.13; za april 7.42 do 7.44 Koruza za september — do —, za maj 7.34 do 7.35.

Pšenica: ponudbe srednje: povpraševanje rezervirano, trdno. Prodaja 16.900 meter. stot., za 15 stotink zvišanja Rž, o es in koruza za 5 do 10 stotink višje. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 43.75 frk, za dec. 44.25.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za september 36 —, za dec. 36 1/2, za marec 37 1/2, za maj 37 3/4, vzdržano. — Kava Rio navadna loco 36—37, navadna realna 36—40, navadna dobra 41—43.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za sept. 21.80, za oktober 22.40, za dec. 22.20, za januar 22.30, za maj 22.60, za avgust 22.90. Mirno. — Vreme: lepo.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptne K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68. —, Concassé in Melispile promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 10 1/2, Sh. Java 11.4 1/2, Sh. Trdno.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano, 10 stotink znižanja.
Pariz. Rž za tekoči mesec 15.40, rž za okt. 15.75, za november-december 16. —, za nov. februar 16.35 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 22.40 za okt. 22.70, za november-december 23.15, za november-febr. 23.15. (mirno). Moka za tekoči mesec 30.20 za okt. 30.40, za nov.-december 30.70, za november-februar 31.15 (mirno). Rapično olje za tekoči mesec 49.75, za oktober 50. —, za nov.-december 50. — za januar-april 51. — (stalno). Spirit za tekoči mesec 43.50, za okt. 43.25 za nov.-december 40.75 za januar-april 40.75 (mlačno). Sladkor surov 88° uro nov 26 — 25 1/2 (mirno), bel za tekoči mesec 29 3/4, za okt. 30 1/2, za okt.-jan. 31 —, za januar-april 31 1/4 (trdno) rafiniran 62—62 1/2 Vreme: lepo.

Ang. Martelanc

Skladišče ulica Chiozza 8

Med iz zahodne Indije popolnoma pristen in čist. . . kg. po K 1.20
Sir planinski, polnomasten, jako okusen . . . kg. po K 1.60
Perutnina (kokoši, race itd.) lastne kurore v Barkovljah, po velikosti, komad od 1 krone naprej.

Za pristnost svojega blaga prevzamem popolno garancijo.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MIRODILNICA

ulica Farneto 33 (nova palača).

Velika zaloga drog, barv, čepečev, esenc, parfumarij, čejev, špirita, mineralne voda in v to potrebnih rečij.

V zalogi dobiva se tudi retine, šipe, sveče, petrolej itd. itd.

Priporoča se cenjenim odjemalcem S. Skrinjar.

Čevljarnica

SILVIO MONICO

se je preselila iz ul. Riborgo št. 10.

v ulico Malcanton 8.

F. PERTOT, urar, v TRSTU

ul. delle Poste 9, palača Galatti (zadej Narodnega doma)

Prvi slovenski urar.

Ima velikansko zalogo ur vseh vrst iz najslavitejših tovarn.

Veliki izbor zidnih ur, koje daja tudi na obroke.

Priporoča se svojim slovenskim rojakom!

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tuči po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franco

Zaloga

izvožno-marčne (Export-Märzen) in vležane (Lager)

Pive

v sodčeh in v boteljkah, kakor tudi

Kvasa

iz tovarne Bratov Reininghaus Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler vedno sveže kisle vode po zmernih cenah

ANTONU DEJAK junior

TRST

Via degli Artisti šte. 10

IVAN JANCAR

tehnični koncesionirani zobozdravnik v Trstu, ul. Torrente 32 II. n.

Delavnica za umetno zobovje. Izvršuje popolno zobovje iz kaučuka ali zlata po francoskem sestavu. Poprave v 2 urah. Cene zmerno. Sprejema od 8—6. pop.

M. GAL Trst, Corso 4

LASTNA SPECIJALNA DELAVNICA za zdravilne pasove, trebušne preveze, elastične nogovice in modre, ortopedični aparati, aparati za vzravnavanje života, pasovi za popek, sosenzorji.

Naročbe se izvrše po meri.

PREDMETI ZA BOLNIKE.

Največja solidnost.

M. SALARINI

v ulici Ponte della Fabbra št. 2.

(Vogal ul. Torrente.)

Prva zaloga izgotovljenih oblek za moške, dečke Jope črne in barvane v velikem izboru ee od satena in platna, kostumi sateneni platnени za otroke. Velik izbor suvij za obleke po meri, ki se izgotove v lastnej krojačnici; 600 oblek po K 10 za moške, 400 po K 8 za dečke. Zaloga je vedno obložena z izdelki najboljših tovarn Češke, Kormina in Cervinjana.

PODRUŽNICA:

"ALLA CITTA DI LONDRA"

ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

OOOOOOOOOOOOOOOOOO

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Trstu.

Rezervni fond 29.217.694.46 K Izplačana odškodnine: 78.324.623.17 K

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premočnine požarnim škodam po najnižjih cenah. Škoda cejuje takoj in najsukuntnije. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdati podpore v narodne in obecnokoristne namene.

Zaloga obuvala in čevljarski mojster

Josip Stantič

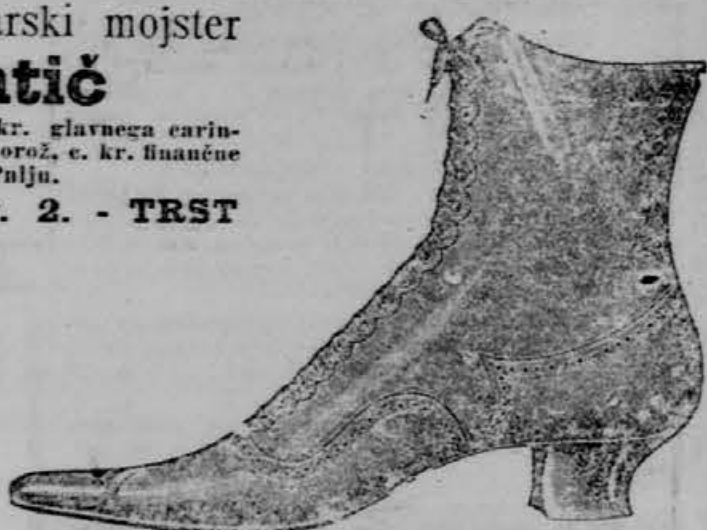
Zalagatelj c. kr. redarstvene straže, c. kr. glavnega carinskega urada in skladišča, c. kr. priv. lloyd. orož. c. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Palju.

TRST. - Ulica Rosario št. 2. - TRST

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljših voščilo (biki) = **Fredin**

Cene nizke. Postrežba točna.

Pisarna za vojaške zadeve.

Dovoljena od vis. c. kr. namestništva v Trstu
Piazza della Borsa št. 5, II. n.

Podaje ustmeno in pisмено nazvete in pojasnita vseh vojaških in brambenih zadev. Sestavlja prošnje in vloge zadevajočih enot in prostovoljcev, nabore, oproščanja in preložitve ter zahtevaj ter kontrolnih zborov; predlaga ženitve, sprejem gojencev v vojaške oga ališče, uoke (rekurze), reklamacije itd.

Uradne ure vsak dan od 9. do 1. in od 4. do 7. popoldne.

V mirodilnici ALOJZIJA MERMOL nasl. LEBAN

v Trstu, ulica Barriera vecchia 18.

se nahaja velik izbor barv, čopičev, pokostil, tiskanih pol za tapetiranje sob, olje za barve, petrolej, spirit za žvati, najfinjši prah proti mrčesom, žveplo in modro galico itd. itd.

Prodaja rednejša praška za živino.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Citta di Trieste“

trvdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljšan in navadnih snovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Autorizovana krojačnica.

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča svojo zalogo oglja, drva, premoga in drugo razno kurjavo ter petrolej. Pošiljanje na dom. Josip Muha, ulica Cavana (uhod ulica Cavazzani št. 3).

Po visokoj kr. zemaljskoj vladi proglašena okovitom rudnicom čista alkaličko-muriatička

Apatovalčka kiselica

nije samo najbolje i najzdravije stolno piće, već je i najkorisnija i najglasovitija liekovita voda.

Boja je od prvih liečničkih autoriteta preporučena i djeluje nenadkriljivo kod bolesti želudca, pluća, erkljana, raznih katera, astme, mjeheura, kamena, hemeroida (zlatne zile), natekih i zraatih jetara, žgaravice i raznih ženskih bolesti.

Odlikovana sa 13 zlatnih i srebrnih kolajna.

„UPRAVITELISTVO VRELA APATOVAČKE KISELICE“,
ZAGREB, Ilica br. 17.

Dobiva se u svim liekarnama, trgovinama mirodija, restauracijama i gostionama.

Svoji k svojim!

M. Stoppar v Trstu

ulica S. Giacomo 7 (Corso)

priporoča svojo novo

preurejeno pekarno in sladčičarno

Vsakovrstno sladčice ter 3 krat na dan svež kruh raznih vrst.

Tu- in inozemska vina v buteljkah.

Vse naročbe franko na dom. Pijačev ledu.

Združeno avstrijsko parobrodno delničarsko društvo

TRST. (Avstro-Amerikanska proga). TRST.

Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike

mej Trstom in Novim Jorkom.

Hitri in elegantni brzoparobrod

GIULIA

6500 ton. odpluje dne 7. septembra v Novi York.

Potnina znaša III. razred K 180.—, II. razred K 250.—, I. razred K 300.—.

Potrežba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravilsko službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.

Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovečih zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odlikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi pričevali.

I. SERRAVALLO

— Trst. —

O priliki predstojećih selitev

nova delalnica in zaloga predmetov za razsvetljavo

Avrelij Mazzoli

TRST — Androna del Moro št. 15, I. nadstr. — TRST

ki ima sprejemališče naroč v sl. mirodilnici Haberja, nasl. Barriera vecchia št. 26. Telefon 461.

sprejema po najugodnejših cenah prekladanje vsakovrstnih svetilk, napeljava pila v nove prostore, kakor tudi čiščenje in popraviljanje svetilk.

Velika zaloga in izbor lir, sveilk, tulipanov, balonov itd.

Izključni zastopnik in zalagatelj dobroznanih novih angležkih mrežic iz čiste žide in dvojnimi šivom ter ojačene z nitastim pokrovom: komad po 50 st. — Sprejema mesečne naročbe v javnih prostorih in družinah z brezplačnim čiščenjem. — Sprejema vsakovrstne popolne naprave na mesečne obroke. — Dela se izvrše takoj in pod osebnim nadzorstvom lastnika.

Predmeti in cene brez vsake konkurence.

Ustanovljeno leta 18

Priznано najboljšie

Oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurencu po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki se dobé brezplačno.

Zlatar

DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vs vrste rent, zastavnih ploem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu šrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje
izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kaposa.

Vinkuliruje in divinkuliruje vojaške ženitninske kavgije.

Rekompt in inkasno mesto.

Daje predujme na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni
izgubi.

Borva naročila.

Podružnica v Spiljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.